

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' שופטים ב' אלול תשס"ז

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 311

פצוצים יקרים

שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך (ט"ז, י"ח) בורא כל עלמין ברא באדם ז' שערים שני עיניים שני אזניים שני נקבי החוטם והפה, וצריך האדם לשמור אותם, ותמיד יוכיח את עצמו על זה וזהו שופטים ושוטרים תתן לך היינו שאתה בעצמך תהיה השופט והשוטר על כל ז' שעריך...

שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך (ט"ז, י"ח) - כל חד לפי מה שמשער בלבו, כי צריך לזהר לתקן המדות שבלב כל אחד ואחד דאז יוכל להמליך להשי"ת ולדבק בו, וזה ויגבה ה' צדקות במשפט.

(בכורי אביב)

כי השוחד יעוור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים (ט"ז, י"ט) גדול כח השוחד שאפילו אם נתנו לדיין שוחד בלי ידיעתו בכל זאת משפיע השוחד על שכלו לסלף דעתו, על זה אמר הרב מאפסא אפילו עדין נקרא צדיק כלשון הכתוב דברי צדיקים בכ"ז יסלף... השפת אמת לומד מכאן ק"ו ומה אם נגיעה קלה יש בה כדי לעוור עיני חכמים הרי מדה טובה מרובה ממידת פורענות אם אדם מסלק מעל עצמו כל נגיעה ופניה וטורח לדרוף אחר הצדק עיניו נפקחות להשיג ולהבין את האמת.

צדק צדק תדרף (ט"ז, כ) רדוף אחר הצדק בצדק, שלא כמו הכלל של הגויים שהמטרה מקדשת את האמצעים. (דברי ר' בונם מפשיסחא זצ"ל)

צדק צדק תדרף (ט"ז, כ) בשם הרה"ק מפרמישל... והנה ידוע שהשטן מקטרג אך השי"ת אוהב משפט מכריע לכף זכות וכבוש משקל המצוות ונושא עוון, הלא מדתו מדת אמת, אך השי"ת משיב: אתה כשתראה אחד עובר עבירה אזי אתה חוסף אותו תיכף ומביא אותו לפני [השי"ת] ולא תשאר שם אצלו לראות איך נאנח אח"כ ומתחרט ולכו נשבר ונדכה בקרבו, אולם לפני נגלה כל תעלומות וראה ראיתי שתי ראיות החטא וגם התשובה והחרטה לכן אני כובש ומכריע כלפי חסד - וזהו צדק צדק תדרף.

שום תשים עליך מלך (י"ז, ט"ז) דרשו חז"ל (סנהדרין יט) שתהא אימתו עליך, כמו שהמלך אינו מפחד רק מהשי"ת כך גם אתה אל תפחד רק מהשי"ת לבדו.

שום תשים עליך מלך (י"ז, ט"ז) הלשון הכפול שום תשים צ"ב וי"ל עפ"י דאיתא בתרגום יונתן תתבעון אולפן מן קדם ה' ומבחר כדין תמנון עליכון מלכא - לכן נכפל שום תשים שום בשמים ואח"כ אתה שלבחר דתתבעון מן קדם ה' תמנון עליכון וכו'.

והיה כשבתו על כסא ממלכתו וגו' (י"ז, י"ח) לדייק הלשון שאמר כשבתו. נראה שבאחשורוש נמי כתיב כשבת המלך וכתבו המפרשים הפירוש דאין ישיבה לעובדי ע"ז וכל מגמתם לכבוש עוד אלא שמראה עצמו כאלו יושב בשלוח. כן לענינינו שהמלך יחשוב בלבו שאינו יושב רק ישיבה קצת ועיקר מטרתו וכתב לו את משנה התורה וקרא בו כל ימי חייו וממילא ימנע עצמו מצבור כסף וכו'.

לבלתי רום לבבו מאחיו (י"ז, כ) וברמב"ן: כי בראוי להתרומם ולהתגדל אחרי שהמליכו אותו מהשמים וזהירו להיות לבבו שפל ככל אחיו הקטנים ממנו, ואולי עפ"י הרמב"ם (הלכות מלכים ג, ו) שהמלך לבו הוא לב כל קהל ישראל - לכן וזהירו לבלתי רום לבבו מאחיו כי אם יהיה לבו רם על אחיו לא יוכל לקשור כל הלבבות יחדיו - אולם איך יכול המלך להגיע למדרגה זו שלא ירום לבבו מאחיו? ובפשטות שכאשר יודעין שהכל בא מהשי"ת ממילא אין מגיעין לגאות.

כי הגויים האלה וגו' אל מעוננים ואל קוסמים ישמעו ואתה לא כן נתן לך ה' אלקיך (י"ח, י"ד) צריך להבין מהו לא כן, אך הפירוש הוא שהיא מלשון 'כן' בנות צלפחד דוברות, רצה לומר אמת והיינו לא 'כן' נתן לך ה' אלקיך. היינו השי"ת נתן לך הכח לבטל הקסמים שלא יתאמתו דבריהם, בזה שאתה תהיה אמיתי בדרכך דרך ה'.

(בארת המים)

שיחת הרא"ש ז"ע"א ע"פ פ' שלפ"ט נכתב ע"י מא.

והגיעו להרגשה שאין להם שום קיום מעצמם, והגיעו לדרגה הכי גבוהה של אביונות שאין להם חיות כלל, וכל החיות שלהם היא מהאין - סוף.

ומאביונות כזו האדם בא לפחד גדול ונורא, כמו שנאמר הן יראת ה' היא חכמה. שהרי חכמה אינה מה שהאדם מבין ויודע להסביר יפה. חכמה היא כמו שנאמר "בראשית תורתך הקדומה רשומה חכמתך הסתומה מאין תמצא והיא נעלמה", זו היא חכמת התורה מאין תמצא והיא נעלמה. ואי אפשר להכנס לחכמת ה' אלא אם כן יהיה בעצמו בבחינת "אין" כמו שנאמר והחכמה מאין תמצא, כי אם לומד את התורה ללא בחינת אין אין זה תורה רק ידע. וזה שמסיים אח"כ ראשית חכמה יראת ה', שהאדם שהשיג את החכמה והיינו שנעשה בעצמו אין, הוא מלא פחד ויראה, מפני שמאבד את כל האחיזה והקיום של עצמו, והוא רועד, מפני שאין לו קיום כלל. ועל ידי שלומד תורה בבחינת "אין" התורה עושה בו רושם, ומשיג את השכל הנעלם מכל רעיון, כמו שנאמר בראשית תורתך הקדומה רשומה (מלשון רושם) חכמתך הסתומה מאין תמצא, ואז נעשה הסוף שלו בחינת אין סוף.

כל עוד שאנו חיים את המציאות של עבר הוה ועתיד לא נוכל להגאל. ולכן אנו בגלות כל כך הרבה שנים. האדם שרוצה לעבוד את ה' צריך לצמצם מחשבתו בכך שהוא לא חי עם שום מציאות של עצמו, רק עם מציאות האין, אין לו שום אחיזה. ובמצב כזה יש רק "הוה", כי הרבש"ע הוא רק "הוה" לא שייך בו לא "עבר" ולא "עתיד". "עבר" שייך רק אצל בני תמותה. ומה שאומרים שהוא "היה הוה ויהיה" זה רק לשבר את האוזן. וכשהאדם מגיע למציאות שהסוף נהיה אין סוף הוא חי בפחד כל כך גדול שהוא לא רואה שום דבר. ולמטרה זו ברא הקב"ה בעולם פחד של סכנה בכדי שעל ידו יגיעו אליו.

הקב"ה ברא את הדומם בעולם בשביל שנלמד ממנו. למשל עץ שמוציא פרי או מגן על האדם בצילו, וכי הוא יכול להתפאר? הוא הרי דומם ולא

הרבש"ע ברא את העולם בשביל איזה תכלית ומטרה, ולכאורה הרי הרבש"ע הוא אין סוף והעולם הרי יש לו סוף, ואיזה תכלית כבר יכול להיות ממנו. אכן, זו היא באמת התכלית של העולם להגיע לבחינת אין סוף, להגיע להכרה שלנו יש סוף והקב"ה הוא אין סוף. לזכור כי עפר אנחנו וסוף אדם למות, כי עפר אתה ואל עפר תשוב. כל אדם יש לו סוף, ומהי התכלית שלו - להגיע לאין סוף. זו היא התכלית שלו - להשיג את האין סוף, וזוהי הגאולה.

וזוהי הסיבה שהעולם עומד כבר אלפי שנים ועדיין לא נושענו. כולם סובלים, הכל שחור משחור ולא רואים קרן אור, ולא רואים שאנחנו ניגאל ובעצם אנחנו גאולים. מפני שכל אחד נשאר בכאבים שלו, ולא מרגיש ולא חושב על הסוף. הרי לכל אחד מישראל יש ניצוץ מבחינת משיח, שבכחו לגאול אותו מכל המצב שלו, אם הוא רק ירגיש את הסוף, את הסוף שלו שהוא עפר ואפר, ואת האין סוף המחיה אותו. מדוע אנו לא נגאלים? בגלל שלא חיים את האין סוף. מדברים על זה ותו לא. אבל אם היו חיים את זה - זו היתה הגאולה. שהרי זהו התכלית של העולם - להגיע לתכלית של אין - סוף. ורק בזה הדבר תלוי, הלא כבר היו דורות כל כך גדולים ולא באה הגאולה בימיהם. התפקיד של האדם להתעמק בעצמו ולראות שהוא עפר ואפר, ולמצוא את האין - סוף, כמו שנאמר מבשרי אחזה אלוהה. איך אפשר למצוא את האין? על ידי בחינת אביון, כאשר האדם נעשה כאביון ולית ליה כלום, כמו שנאמר "תפארת ישראל שומע תפילות - כי שומע א-ל אביונים ה'". תפילה זו היא תחנונים, אביונות, אפסיות. וכאשר האדם מתפלל באופן הזה מתעורר עליו רחמים בחינת תפארת, וכאשר האדם נעשה אין ואביון אז ישיג בחינת אין סוף תפארת ישראל. המדרגה של כל הצדיקים שבכוחם אנו חיים היתה בכח האביונות שלהם, הם הגיעו למדרגה של "אביון", כמו שנאמר תפילה לעני כי יעטוף, שהיו מתעטפים באביונותם

ומי שמגיע לדרך האמת של האין סוף, אין לו קיום בעולם, כל הזמן הוא חי במציאות של סכנה, ומפחד שלא יאבד את מציאות הדומם שלו, את המציאות שהוא לא עושה כלום, כל רגע ורגע הוא חי בסכנה שלא יאבד את הבחירה ושלא יאבד את האין. הצדיק שנמצא במדרגת הביטול הזו משיג את השכל הנעלם מכל רעיון שאינו מושג בהשגה גשמית, אין ממש, ורק זה שהגיע למדרגת הדומם, הוא חי במציאות של אין - סוף, ויכול להשיג השכל הנעלם. כי האדם משנברא הוא תינוק שאינו מסוגל לכלום, והוא חי במציאות של האין - סוף, הקב"ה מגדלו ומנהיגו כגמול עלי אמו, כמו עץ דומם שהאדם מעבדו, ואח"כ כשגודל מקבל את כח הבחירה ובידו לבחור באמונה ולהמשיך לחיות במציאות הזו. וכאשר הוא חי במציאות של האין - סוף יכול להשיג את השכל הנעלם. ויש בזה מדרגות על גבי מדרגות, שכל נשימה ונשימה וכל מציאות ומציאות מתחלקת לאין מספר חלקים, ויש בחינה יותר נעלמת מזו שהיא כמו אפס ביחס לחלקים הקטנים הללו. ובעל הבחירה הזה נמצא בסכנה בכל נשימה ונשימה, שלא יאבד בנשימה הזו את ה"אין", את ההשגה הזו ה"אפס" של האין - מספר. כי אם ח"ו הוא מאבד הוא מפסיק לחיות אין - סוף בבחינת גוף. והוא נופל לבחינת בחנני ה' ונסני.

אומנם כאשר הוא מבוטל בתכלית הביטול, וחי במציאות של אין סוף, הוא נהיה בחינת "קדמון", והוא עצמו נהיה שכל הנעלם מכל רעיון. וזהו "רשומה חכמתך הסתומה" שהחכמה הסתומה עושה בו רושם. וכל המציאות שלו אינה מציאות גשמית רק מציאות אלוקית. וזה שאומרים "אני מאמין באמונה שלימה שהבורא ית"ש אינו גוף", וכי על הרבש"ע שהוא שכל הנעלם מכל רעיון צריך לומר שאינו גוף? רק הכוונה על הצדיק אמת שהוא מגיע למדרגת הביטול הגמור והשיג את ההשגות הדקות מן הדקות. את האפס של האין מספר, וכל המציאות שלו מציאות אלוקית המלוכש בגוף. וזה בחינת משיח.

והצדיק בזה הוא המקשר את הבריאה אל הקב"ה

עשה כלום, עיבדו אותו וגידלו אותו ועשו איתו דברים. ובזה הדומם הגיע לתכליתו, כי אין לו חיות של עצמו, והוא דומם. ובזה הוא מהלל את הקב"ה שבראו - לך דומיה (בלשון דומם) תהילה. בשביל מה ברא הקב"ה דומם כזה שאינו עושה כלום ואף אין לו בחירה ומה התועלת מזה? דומם הזה נברא בעולם הוא בכדי שאנו נלמד ממנו מה היא תכלית הבריאה, שהאדם יהיה כמו עץ, בחינת דומם שלעולם אינו משתנה, שהסוף שלו הוא אין סוף. וכמו שהדומם על ידי בחינת הדומם שלו מהלל את ה' - לך דומיה תהילה, כך יהיה האדם בעל בחירה - חי הוא יודוך. ולכן צויה ה' במלחמה "לא תכרית את עצה כי האדם עץ השדה". כי האדם צריך ללמוד מן העץ, וכמו שעץ שכורתים אותו לעשות ממנו כלים אינו מרגיש שנתן משהו, כך צריך להיות האדם, שיגיע לבחינת "דומם" וחי הוא יודוך. וכאשר האדם שבו כח הבחירה של העולם יגיע להכרה זו אז תהיה התגלות אלוקית על כל העולם כולו, והעולם יגיע אל הסוף שהוא אין - סוף.

ומי שחי בבחינה זו יש לו בחינת מיתה בכל נשימה ונשימה. כי העבר אין, וחיות עצמית אין לו, ומאיפה יש לו חיות. ולכן כל נשימה ונשימה הוא בחינת מיתה. ולכן מצינו צדיקים שכל ימיהם למדו את עצמם למות כמו שאמר רבי עקיבא "כל ימי הייתי מצטער מתי יבוא לידי ואקיימנו", לפי שכל רגע ורגע הוא בחינת מיתה, וצער זה של מספרות של ברזל היה לו כל ימיו בכל נשימה ונשימה. מי שחי בבחינה זו מרגיש בכל נשימה ונשימה שהוא חי כאב כזה כמו מספרות של ברזל, וקולותיו הולכים מסוף העולם ועד סופו, [כמו שאמרנו חז"ל שכל הנשמה בשעה שיוצאת מן הגוף הולך מסוף העולם ועד סופו] כי הוא חי את הכאב של הרבש"ע ואת הכאב של הכלל, וכל הצער שבעולם עובר על ידו, מכיון שהוא יחוד האין של הקדושה, בבחינת גוף שנהפך לנפש, מתוך האביונות הגיע למידתו של יעקב, לבחינת "תפארת", ומתוך הסוף הגיע לאין סוף, בבחינת יעקב אבינו לא מת.

לא נגאלנו. אמנם אף פעם לא מאוחר, ובכל נשימה ונשימה אפשר להגאל. ואם נתאחד כולנו יחד נוכל להגאל. אנו רואים את הגויים מסביב מצליחים בכל העניינים, וכל זה בגלל שיש להם אחדות. גם לגויים קשה מאד להיות באחדות, ולמרות שהקליפה מסייעת להם להיות באחדות כדי שיהיה לה קיום, רובם אינם באחדות רק המיעוט, ובגלל המיעוט הזה הם מצליחים כל כך. ודווקא לכן אצלנו האחדות קשה פי כמה, הקליפה מפחדת שכאשר נהיה באחדות כל הרשעה כולה כעשן תכלה, ואינה נותנת בשום אופן אצל יהודים להיות באחדות זה קשה כמו, מסדרות של ברזל. כל הגאולה תלויה בתפילה, צריך לצעוק לה' ולבקש "אומר לקל סלעי למה זנחתני, למה קודר אתהלך בלחץ אויב". וכרבי עקיבא בשעתו להפוך את הלחץ, את המסדרות של ברזל, ליצאה נשמתו באחד, דהיינו שנהיה אחדות עם השכל הנעלם מכל רעיון, שהשיג שהקב"ה אינו מושג, והוא לא יכול להשיג.

כי מהיכן אנו יודעים שאי אפשר להשיג את השכל הנעלם מכל רעיון, מן ההשגה הדקה מן הדקה הזו, מן האפס של האין מספר, הצדיק משיג שיש למעלה מזו ואי אפשר להשיגו, וזו היא והשגת הבורא ית'. כי הוא ית' - אין סוף, ואי אפשר להשיגו בשום מציאות בעולם, וההשגה שאנו יכולים להשיגו היא רק כמו שנאמר "תכלית הידיעה שנדע שלא נדע". ואפילו משה רבינו, רבן של נביאים, שהגיע לשלימות אין לו גוף, תכלית השגתו היתה שנסתכל באספקלריא המאירה וידע שלא ראה [כמו שפירש רש"י: כל הנביאים נסתכלו באספקלריא שאינה מאירה וסבורים לראות ולא ראו, ומשה נסתכל באספקלריא המאירה וידע שלא ראהו בפניו]. ומחמת זה כל אפס מהאין מספר שיוצא מן המוח של הצדיק הזה רועד כל היקום, וכל הבריאה חיל ורעדה יאחזון שלא יאבד ח"ו את ההשגה, ולא תעלם כל מציאות הבריאה שכל אחיותה הרי היא מכח הדביקות של הצדיק יסוד עולם.

זוהי העבודה של האדם בעולם הזה, ולכן עדיין

המשך יצוא ח"י

שהשמחה במעונם

הר"ר שמואל קלירס ומשפ' להולדת הנין

הר"ר צבי פרל ומשפ' להולדת הנכד הר"ר משה פרל ומשפ' להולדת הבן

הר"ר משה הופמאן ומשפ' להולדת הנכדה

הר"ר נחום גודלרינג ומשפ' להולדת הנכד הר"ר שמעון גולדרינג ומשפ' להולדת הבן

הר"ר בן ציון קלר ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר יהודה לייב פרוש ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר משולם מורגנשטרן ומשפ' להולדת הנכדה

הר"ר יצחק מורגנשטרן ומשפ' להולדת הבת

הר"ר יצחק שוקרון ומשפ' להולדת הנכד

משפ' כהן להולדת הנכדה

הר"ר מרדכי כהן ומשפ' לנישואי הבן הבה"ח ישי כהן לנישואיו

הר"ר ישעי' קרויס ומשפ' לנישואי הבן הבה"ח אהרן קרויס לנישואיו

הר"ר בנימין סירוטה ומשפ' לנישואי הבת

